

[status 7, mei 2009, rubriek OP]

Carel Goslings:

‘Zeer bewust van *team effort*.’

~ Tekst: Daniëlle Kraft

Twee afspraken mislukken, de derde blijft met moeite staan. Alles in zijn agenda moet wijken als hij bij een acute, complexe traumapatiënt wordt geroepen. “De patiëntenzorg komt altijd op de eerste plaats. Het is het belangrijkste en het mooiste wat ik doe”, zegt prof. dr. Carel Goslings. De hoogleraar Chirurgie, in het bijzonder de traumatologie, loopt per definitie achter zijn agenda aan. Op 23 april jl. hield hij zijn benoemingsrede.

Veel en snel, dat is Carel Goslings (40). Tempo beheerst zijn werk en zijn denken. Efficiënt *multitaskend* draait hij dagen van acht tot acht. Op de fiets of hardlopend maakt hij zijn hoofd leeg. “En dan komen er ook altijd weer nieuwe ideeën.” Tempo kenmerkt ook zijn carrière: in 1986 begonnen met zijn studie geneeskunde, in 1999 gepromoveerd, in 2001 gespecialiseerd chirurg, sinds 2004 hoofd van de Trauma Unit van het AMC en in 2008 benoemd tot hoogleraar. Hij is ambitieus, klopt. En vakinhoudelijk gedreven tot op het bot.

Goslings komt uit Leiden. “Mijn vader en grootvader waren beiden arts. Als klein jongetje ging ik vaak met mijn vader mee naar het ziekenhuis, hij was internist. Er waren paviljoens, met bedden in de buitenlucht. Ik denk dat toen de kiem is gelegd voor mijn belangstelling voor de geneeskunde.” Terugkijkend noemt hij zijn vader zijn eerste inspiratiebron. “Hij kon mensen beter maken, dat vond ik magisch.” Dat hij later niet zoals zijn vader voor een beschouwend specialisme koos, maar voor de (trauma)chirurgie, zat er achteraf gezien eigenlijk al vroeg in. “Ik was als kind een enorme knutselaar. Altijd in de weer met hamers, schroevendraaiers, radio’s, meccano, van die dingen.” Nieuwsgierig en creatief. En een pietje precies.

Bosnië

Hij was een gemakkelijk kind. Zeer sportief, met hockey, hardlopen en schaatsen, maar niet echt een topleerling. “Het kwam me niet aanwaaien, ik heb altijd hard moeten leren”, vertelt hij. Carel Goslings schreef zich in voor een studie geneeskunde, met als eerste voorkeurslocatie de UvA. Weg uit Leiden dus. “Ik was 18, de grote stad Amsterdam trok.” Op de dag dat hij hoorde dat hij was geslaagd voor zijn eindexamen, kwam ook het nieuws dat hij was ingeloot. “Ik ben uiteindelijk een echte AMC-er geworden; mijn hele ontwikkeling is geconcentreerd in, rond en vanuit het AMC.”

De eerste colleges chirurgie, in 1986, van prof. Pim Brummelkamp en dr. Dirk Jan Bakker vond Goslings meteen ‘geweldig’. Zijn wetenschappelijke stage op de afdeling Traumatologie van dr. Broekhuizen was het laatste zetje. “Ik ben sindsdien altijd aan die afdeling verbonden gebleven.”

Zijn dienstitijd, direct na zijn studie, vervulde hij als militair arts bij de VN-vredesmacht in Bosnië-Herzegovina. De voorbereidende training van Defensie was een mooi vervolg op zijn studie; Goslings leerde over tropische ziekten en infectieziekten, oefende reddingsoperaties uit auto’s, leerde ernstig gewonden in oorlogsgebied op te vangen en hoe je brancards met touwen uit een ravijn omhoog hijst. Het verblijf in Bosnië zelf verliep relatief rustig. “Het ergste oorlogsgeweld was al voorbij, ik zag tijdens de voedselkonvoien vooral wat het met de mensen en de dorpen had gedaan. Dat doet iets met je wereldbeeld. Met kerst was ik in Sarajevo. Het was koud, er lag sneeuw en de halve stad lag in puin. En dan zit je daar met z’n allen in de kathedraal kerstmis te vieren. Bizar en zeer indrukwekkend.” Ook de

vanzelfsprekende kameraadschappelijkheid in het leger maakte indruk op Carel Goslings. En de organisatie van het militaire bedrijf en die van de medische zorg in het bijzonder. “De logistiek, de stroomlijning en de samenwerking tussen de verschillende schakels in de zorgketen, daar heb ik veel van opgestoken. Het zijn aspecten die in de traumazorg cruciaal zijn.”

Zorgeloos

Vóór zijn vertrek naar voormalig Joegoslavië had Goslings gesolliciteerd naar een opleidingsplaats bij prof. dr. Huug Obertop. “Het was spannend, want de chirurgie was een zeer gewild specialisme. De concurrentie was groot.” Goslings werd voor zijn sollicitatiegesprekken met een speciaal militair transport vanuit Bosnië overgevlogen naar Amsterdam. “Ik was onbeschrijfelijk blij dat ik die opleidingsplaats kreeg.” Drie dagen na zijn terugkeer uit Bosnië meldde Goslings zich als assistent-chirurg in het AMC. Zijn externe opleiding deed hij bij dr. Rudi Butzelaar in het Amsterdamse St. Lucas-Andreas Ziekenhuis. “De hele opleiding was puur genieten. We werkten hard, we deden ongelooflijk veel verschillende operaties, we hadden plezier en nog maar weinig verantwoordelijkheid. Het was een zorgeloze tijd.”

In deze periode rondde Goslings ook zijn promotieonderzoek af. Het betrof de ontwikkeling van een beweegbaar frame voor polsbreuken. Voor deze ‘Flexafix’ verbleef Goslings twee maal enige tijd in Davos, bij het onderzoeksinstituut AO (Arbeitsgemeinschaft für Osteosynthesefragen), de leverancier van platen, pennen en schroeven voor botbreuken. Goslings sleutelde en knutselde met stukjes hout, lepels, satépennen en ingevroren kadaverarmen en haalde *en passant* zijn sportieve hart op aan fietsen, rennen en klimmen in de Zwitserse bergen. De gepatenteerde Flexafix is uiteindelijk nooit in productie genomen, maar Goslings leerde wel deugdelijk wetenschappelijk onderzoek op te stellen en uit te voeren.

Na zijn specialisatie in 2001 kreeg Goslings, net vader geworden, een staffunctie op de afdeling Chirurgie van het AMC. Een jaar later vertrok hij voor een *fellowship* van drie maanden naar Amerika, waar hij meedraaide in verschillende traumacentra in New York, Atlanta en Baltimore. “Ik heb er heftige dingen gezien. Sommige van die ziekenhuizen staan midden in de stad, zoals in de Bronx en Newark, die kun je ’s avonds vanwege de gewelddadige *gangwars* nauwelijks veilig bereiken.” Het waren leerzame stages, vakinhoudelijk en in sociaal opzicht. “En ik heb er heel veel contacten gelegd. Van dat netwerk profiteren nu onze studenten. Ik heb altijd wel een adres voor ze.”

Duizendpoot

Bosnië, de Flexafix, het Amerikaanse avontuur, zijn deelname aan het traumahelikopterteam, zijn publicaties in vaktijdschriften, zijn lidmaatschap van nationale en internationale adviescommissies; het zegt allemaal veel over Goslings’ *drive*. Een gedisciplineerde, praktisch ingestelde duizendpoot, die voortdurend schakelt. Zijn enthousiasme is aanstekelijk, maar heeft ook een andere kant; hij is nauwelijks bij te benen. “Ik ben misschien wat ongeduldig en soms misschien veeleisend, maar ik ben, dacht ik, ook toegankelijk. Ik ga in elk geval heel nadrukkelijk voor breed gedragen besluitvorming. Traumatologie doe je per definitie samen. In multidisciplinair verband. Ik ben me zeer bewust van de *team effort*.” Eind 2005 werd de traumachirurg onverwacht teruggefloten; hij belandde met een infectie aan het hart als patiënt in het AMC. Over leerzame ervaringen gesproken. “Heel apart, om opeens onzeker en afhankelijk in zo’n ziekenhuisbed te liggen. Ik heb ongelooflijk veel bewondering voor de verpleging gekregen.”

Goslings vliegt intussen weer als vanouds door het ziekenhuis. Samen met zijn collega's Jan Luitse en Kees-Jan Ponsen zette hij in de voorbije jaren de Trauma Unit van het AMC stevig op de kaart. "We vormden een perfect trio. Geweldig. Nog steeds ga ik graag bij ze te rade." Een belangrijke succesfactor was de introductie van de verrijdbare CT-scan. "In onze wereldwijd unieke 'one-stop-shop'-shockroom hebben we alle faciliteiten bij de hand. Hier kunnen we levensbedreigende letsels zonder risicovol overtilen of transport snel en veilig vaststellen en behandelen." Een volgende stap is een *total body CT-scan* bij binnenkomst van alle instabiele multitraumapatiënten. Onderzoek naar de voorwaarden voor en effecten van zo'n complete kennismakingsscan staat bovenaan het lijstje van de hoogleraar Traumatologie. "We zijn er nog niet, maar we zijn wel goed bezig."